

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Judecător: L. Pruteanu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru

DECIZIE

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul	Valeriu Doagă
Judecătorii	Tamara Chișca-Doneva Nina Vascan

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tela Expres”, prin intermediul avocatului Sorin Corceac,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „EURO TRUCK TRANS” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Tela Expres”, cu privire la încasarea datoriei, penalităților, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018, prin care a fost respinsă cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tela Expert” cu privire la scutirea de plata taxei de stat, pentru cererea de apel,

c o n s t a t ă :

La data de 20 decembrie 2016, SRL „EURO TRUCK TRANS”, prin intermediul avocatului Bacalâm Anatolie, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Tela Expres” cu privire la încasarea datoriei, penalităților, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din data de 06 iulie 2017, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL „EURO TRUCK TRANS” împotriva SRL „Tela Expres”, cu privire la încasarea datoriei, penalităților, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, a fost dispusă încasarea de la SRL „Tela Expres”, în contul SRL „EURO TRUCK TRANS” a sumei de 15 661,62 lei, cu titlu de datorie, a sumei de 45 234,14 lei, cu titlu de penalitate, a sumei de 4 736,17 lei, cu titlu de dobândă de întârziere și a cheltuielilor de judecată suportate: taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 1 968,93 lei și 8 500 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La data de 04 august 2017, SRL „Tela Expres”, prin intermediul avocatului Sorin Corceac, a depus cerere de apel, împotriva Hotărîrii Judecătorei Chişinău, sediul Buiucani, din 06 iulie 2017, prin care a solicitat casarea parţială a hotărîrii Judecătorei Chişinău, sediul Buiucani, din 06 iulie 2017, în partea admiterii pretenţiilor, privind încasarea penalităţii, dobânzii de întârziere şi proporţional a cheltuielilor de judecată. Totodată, la depunerea cererii de apel, apelanta a solicitat scutirea de la plata taxei de stat pentru cererea de apel.

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 12 septembrie 2017, nu a fost dat curs cererii de apel, depusă de SRL „Tela Expres” şi i-a fost comunicat apelantei, despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate, fiindu-i acordat un termen de 10 zile, de la data recepţionării încheierii nominalizate şi i-a fost explicat apelantei că în caz de neîndeplinire, în termenul stabilit a indicaţiilor din prezenta încheiere, cererea de apel nu va fi considerată depusă şi împreună cu toate documentele anexate, va fi restituită.

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 23 ianuarie 2018, a fost respinsă cererea privind scutirea de la plata taxei de stat, depusă de SRL „Tela Expres”, a fost lăsată fără curs cererea de apel, depusă de SRL „Tela Expres”, i-a fost comunicat, apelantei SRL „Tela Expres”, despre necesitatea prezentării dovezii taxei de stat, în mărime de 1124 lei, fiindu-i acordat un termen de pînă la 06 martie 2018, ora 11:00 şi i-a fost explicat apelantei că, în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicaţiilor din prezenta încheiere, cererea de apel nu va fi considerată depusă şi împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La data de 05 martie 2018, SRL „Tela Expres”, prin intermediul avocatului Sorin Corceac, a depus cerere de recurs, prin care a solicitat, admiterea recursului, casarea încheierii Curţii de Apel Chişinău din 23 ianuarie 2018, cu soluţionarea problemei în fond şi scutirea SRL „Tela Expres” de la plata taxei de stat, pentru examinarea cererii de apel.

În motivarea cererii de recurs, recurenta SRL „Tela Expres” a indicat că încheierea Curţii de Apel Chişinău din 23 ianuarie 2018, a recepţionat-o la data de 03 martie 2018, prin intermediul poştei electronice.

Recurenta, SRL „Tela Expres” consideră încheierea Curţii de Apel Chişinău din 23 ianuarie 2018, pasibilă de a fi casată, din motiv că, în speţă, se întrunesc temeiurile stabilite la art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă, pentru a fi scutită de plata taxei de stat, pentru cererea de apel.

Recurenta a invocat că, la data depunerii cererii de apel şi la momentul actual, nu dispune de mijloace financiare, pentru a achita taxa de stat, pentru cererea de apel. Asupra mijloacelor băneşti aflate pe contul SRL „Tela Expres”, a fost aplicat sechestrul, iar în prezent, acestea au fost ridicate, integral, de către executorul judecătoresc.

Recurenta SRL „Tela Expres”, a mai indicat că, de alte surse financiare nu dispune, la fel, cum nu dispune, nici de bunuri destinate utilizării nemijlocite în producţie, din contul cărora ar fi posibilă acumularea mijloacelor băneşti, pentru achitarea taxei de stat la examinarea cererii de apel.

Examinând cererea de recurs, în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei civile rezultă că, încheierea recurată a fost pronunțată la data de 23 ianuarie 2018 și expediată la adresa electronică a reprezentantului SRL „Tela Expres”, avocatul Sorin Corceac, la data de 03 martie 2018, iar cererea de recurs a fost depusă la data de 05 martie 2018 (f.d.134).

Astfel, prin prisma prevederilor art. 425 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, recurenta SRL „Tela Expres”, s-a conformat prevederilor legale și a depus cererea de recurs, în interiorul termenului de declarare a recursului.

La data de 21 martie 2018, în adresa intimă, SRL „Euro Truck Trans”, a fost expediată copia cererii de recurs, declarată de către SRL „Tela Expres”, însă, până la examinarea recursului, intimatul nu a depus referință, prin care să-și exprime opinia asupra cererii de recurs.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de SRL „Tela Expres”, întemeiat și care urmează a fi admis, a căsa încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018, a soluționa problema în fond și a pronunța o nouă decizie, sub formă de încheiere, prin care a admite cererea SRL „Tela Expres”, privind scutirea de la plata taxei de stat, pentru cererea de apel, a scuti SRL „Tela Expres” de la plata taxei de stat, în sumă de 1 124,33 lei, pentru cererea de apel, împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 06 iulie 2017, a remite cauza civilă la cererea de chemare în judecată, depusă de SRL „EURO TRUCK TRANS” împotriva SRL „Tela Expres” cu privire la încasarea datoriei, penalităților, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, la examinare în fond a cererii de apel, la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, din următoarele considerente.

În corespundere cu art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

După cum urmează din actele cauzei, la data de 04 august 2017, SRL „Tela Expres”, prin intermediul avocatului Sorin Corceac, a depus cerere de apel împotriva Hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 06 iulie 2017, prin care solicită casarea parțială a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 06 iulie 2017, în partea admiterii pretențiilor, privind încasarea penalității, dobânzii de întârziere și

proporțional a cheltuielilor de judecată. Totodată, la depunerea cererii de apel a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018, a fost respinsă cererea privind scutirea de la plata taxei de stat, depusă de SRL „Tela Expres”, a fost lăsată fără curs cererea de apel, depusă de SRL „Tela Expres”, i-a fost comunicat, apelantei SRL „Tela -Expres”, despre necesitatea prezentării dovezii taxei de stat, în mărime de 1124 lei, fiindu-i acordat un termen de pînă la 06 martie 2018, ora 11:00 și i-a fost explicat apelantei că, în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Verificând în limitele invocate în recurs, legalitatea încheierii contestate, prin prisma respectării de către instanța de apel a normelor de drept procedural la emiterea acesteia, instanța de recurs constată următoarele temeieri de admitere a recursului declarat de SRL „Tela Expres”, prin intermediul avocatului Sorin Corceac.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Conform art. 3 alin.(1) lit. j) al Legii taxei de stat nr.1216 din 03 decembrie 1992, tarifele taxei de stat se stabilesc pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești, după cum urmează 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

Conform art. 4 al Legii taxei de stat nr.1216 din 03 decembrie 1992, sînt scutiți de plata taxei de stat în instanțele judecătorești: în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amîne achitarea taxei de stat.

Conform art. 84 Cod de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Potrivit art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Drept motiv, de scutire la plata taxei de stat, la depunerea cererii de apel, SRL „Tela Expres” a indicat că, la momentul depunerii cererii, nu dispunea de surse bănești, pentru achitarea taxei de stat, din motiv că, era aplicat sechestru pe mijloacele bănești, iar de alte bunuri nu dispunea (f.d.90).

Din încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018, reiese că instanța de apel a respins demersul de scutire de la plata taxei de stat, înaintat de SRL „Tela Expres”.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că SRL „Tela Expres” nu a prezentat probe, întru confirmarea invocării situației materiale dificile.

Instanța de recurs menționează că, este greșită concluzia instanței de apel, indicată în încheierea din 23 ianuarie 2018, precum că, SRL „Tela Expres” nu a prezentat probe, prin care să justifice starea financiară, în vederea determinării posibilității reale de a achita taxa de stat.

Or, conform Încheierii nr. 026-464/17 din 31 ianuarie 2018, privind distribuirea și eliberarea sumelor realizate în faza de executare, adoptată de executorul judecătoresc Ungureanu Oleg, a fost distribuită suma de 50 678,16 lei, încasată din contul debitorului SRL „Tela Expres”(f.d.136-137).

Totodată, instanța de recurs reține că suma de 50 678,16 lei, a fost distribuită prin încheierea nr. 026-464/17 din 31 ianuarie 2018, în cadrul a 5 proceduri de executare silită, cu nr. 026-464/17; 100-338/2017; 067-968r/2018; 2c-126/17 și 2c-296/17, iar suma realizată este insuficientă pentru satisfacerea creanțelor.

Astfel, instanța de recurs constată ca fiind întemeiat, argumentul recurentului SRL „Tela Expres”, privind lipsa mijloacelor financiare, pentru achitarea taxei de stat, la depunerea cererii de apel.

În acest context, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră ca întemeiată cererea SRL „Tela Expres” privind scutirea de la plata taxei de stat, în sumă de 1 124 lei, la depunerea cererii de apel.

În favoarea acestei concluzii se invocă principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 CEDO, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CEDO, potrivit căruia în cadrul soluționării cererilor privind acordarea facilităților la plata taxei de stat, se examinează cu minuțiozitate fiecare caz concret pentru a nu admite îngrădirea dreptului persoanei la „un tribunal”.

În această ordine de idei, circumstanțele relatate, generează casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2017, or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, nu ar constitui decât o îngrădire a posibilității apelantei, SRL „Tela Expres”, de a-și valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Subsidiar, instanța de recurs, menționează că, competența Curții Supreme de Justiție este de a corecta erorile de drept și omisiunile justiției, iar soluția adoptată de către instanța de apel, prin încheierea recurată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6§1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că de către instanța de apel nu au fost elucidate, pe deplin, circumstanțele importante pentru soluționarea cererii SRL „Tela Expres”, privind scutirea de la plata taxei de stat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia recursul declarat de SRL „Tela Expres” urmează a fi admis, a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018, a soluționa problema în fond și a pronunța o nouă decizie, sub formă de încheiere, prin care a admite cererea SRL „Tela Expres”, privind scutirea de la plata taxei de stat, pentru cererea de apel, a scuti SRL „Tela Expres” de la plata taxei de stat, în sumă de 1 124,33 lei, pentru cererea de apel, împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 06 iulie 2017, a remite cauza civilă la cererea de chemare în judecată, depusă de SRL „EURO TRUCK TRANS” împotriva SRL „Tela Expres” cu privire la încasarea datoriei, penalităților, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, la examinare în fond a cererii de apel, la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

În conformitate cu art. 84, 85 alin. (4), 427 lit. c) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

A admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tela Expres”, prin intermediul avocatului Sorin Corceac.

A casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018.

A soluționa problema în fond și a pronunța o nouă decizie, sub formă de încheiere, prin care a admite cererea Societății cu Răspundere Limitată „Tela Expres” privind scutirea de la plata taxei de stat, pentru cererea de apel.

A scuti Societatea cu Răspundere Limitată „Tela Expres” de la plata taxei de stat în sumă de 1 124,33 lei la depunerea cererii de apel, împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 06 iulie 2017.

A remite cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „EURO TRUCK TRANS” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Tela Expres” cu privire la încasarea datoriei, penalităților, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, la examinare în fond a cererii de apel, la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan